

عنوان مقاله:

انقلابی بر مبنای ذهنیت نمادین، نقدی بر کتاب انقلاب ایران؛ ریشه های ناآرامی و شورش

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 22، شماره 8 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

مجید استوار - استادیار گروه علوم سیاسی، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت، رشت، ایران

خلاصه مقاله:

وقوع انقلاب اسلامی ایران در سال ۵۷ بسیاری از مفروضات و نظریه های انقلاب را به چالش کشید و بار دیگر پژوهش درباره انقلاب را در کانون توجه اندیشمندان علوم انسانی قرار داد. تاکنون این انقلاب از ابعاد متفاوت اقتصادی، سیاسی، روانشناختی، طبقاتی، فرهنگی و گفتمانی مورد بررسی قرار گرفته که هر کدام دریچه های نوینی را درباره مطالعات انقلاب اسلامی گشوده اند. یکی از این پژوهش ها، کتاب انقلاب ایران؛ ریشه های ناآرامی و شورش نوشته مهرا کامرواست که در سال ۱۹۹۰ میلادی توسط انتشارات راتلج به چاپ رسیده است. وی با تلفیق نظریه های جامعه شناختی انقلاب با نظریه های روان شناختی و سیاسی و بر ساخت رویکرد چند رشته ای درباره انقلاب ایران، به بررسی سیاست های دولت و میدان سیاسی - اجتماعی پیش از انقلاب می پردازد و معتقد است که رژیم پهلوی پس از محدود شدن بلندپروازی های اقتصادی در اواخر دهه ۵۰ شمسی و فشارهای دیپلماتیک متحد اصلی خود، ایالات متحده آمریکا با زوال روبرو شد. در نتیجه، گروه ها و طبقات اجتماعی سرخورده از نوسازی با بهره گیری از فضای باز سیاسی و ایدئولوژی شیعی و رهبری روحانیان، ویژگیهای انقلاب آفرین پیدا کردند و با بروز ضعف در شاه و نیروهای سرکوب رژیم، توانستند دولت رو به زوال پهلوی را سرنگون و نظام سیاسی جدیدی را جایگزین آن کنند. در متن حاضر تلاش می شود با اتکاء بر روش جامعه شناسی پدیدارشناسی و مفهوم کانونی ذهنیت نمادین، کتاب مورد نظر، نقد و بررسی گردد.

کلمات کلیدی:

انقلاب اسلامی، امام خمینی (ره)، نمادهای شیعه، ذهنیت نمادین، نوسازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1580121>

